

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN QUẾ SƠN, TỈNH QUẢNG NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: ông Nguyễn Trần Nguyên Vỹ.

Thư ký phiên họp: ông Nguyễn Văn Liêm - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Quế Sơn tham gia phiên họp: bà Nguyễn Thị Kiều Loan - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 8 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 03/2022/TLST-DS ngày 05 tháng 7 năm 2022 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 91/2022/QĐST-DS ngày 28 tháng 7 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* anh Nguyễn Thanh M, sinh năm 1976; địa chỉ: tổ dân phố T, thị trấn Đ, huyện Q, tỉnh Quảng Nam.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Chị Nguyễn Thị Thu U, sinh năm 1979.

+ Ông Nguyễn T, sinh năm 1938.

+ Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1966.

+ Ông Nguyễn Thành P, sinh năm 1968.

Cùng địa chỉ: thôn C, xã Q, huyện Q, tỉnh Quảng Nam.

+ Bà Nguyễn Thị Thu M, sinh năm 1966; địa chỉ: khối phố M, phường T, thành phố T, tỉnh Quảng Nam.

+ Chị Nguyễn Thị Thu T, sinh năm 1970; địa chỉ: thôn 3, xã Q, huyện Q, tỉnh Quảng Nam.

+ Chị Nguyễn Thị S, sinh năm 1975; địa chỉ: thôn T, xã T, thành phố T, tỉnh Quảng Nam.

+ Chị Nguyễn Thị Thu Th, sinh năm 1983; địa chỉ: phường H, thành phố T, tỉnh Quảng Nam.

Người đại diện theo ủy quyền của ông T, bà T, bà M, chị T, chị S và chị Th (theo Giấy ủy quyền ngày 05/7/2022): anh Nguyễn Thanh M, sinh năm 1976; địa chỉ: tổ dân phố T, thị trấn Đ, huyện Q, tỉnh Quảng Nam.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 16/6/2022, trong quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu và tại phiên họp, người yêu cầu, người đại diện theo ủy quyền của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan - anh M trình bày:

Cha anh là ông Nguyễn T có 08 người con, trong đó em gái anh là chị Nguyễn Thị Thu U bị bại não từ khi sinh ra cho đến nay nên mất năng lực hành vi dân sự, mọi sinh hoạt cá nhân đều phải nhờ sự giúp đỡ của người thân. Hiện tại, ông T đã già yếu lại phải nuôi chị U nên anh yêu cầu Tòa án tuyên bố chị U mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện thủ tục thừa kế đất đai. Anh thống nhất làm người giám hộ cho chị U.

Tại biên bản lấy lời khai ngày 15/7/2022, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan - ông Nguyễn Thành P trình bày:

Từ khi ông có vợ, gia đình ông đã đuổi ông ra khỏi nhà. Hiện nay, anh em trong gia đình không hòa thuận. Ông không có ý kiến gì về yêu cầu tuyên bố chị U mất năng lực hành vi dân sự, đề nghị Tòa án giải quyết theo pháp luật. Ai nuôi được chị U thì Tòa án cử người đó giám hộ.

Ngày 11/7/2022, Tòa án nhân dân huyện Quế Sơn ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 80/2022/QĐ-TCGD. Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1371/KLGD ngày 22/7/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận:

Thời điểm hiện tại:

+ Về y học: chị U chậm phát triển tâm thần mức độ trầm trọng (F73).

+ Về năng lực hành vi dân sự: chị U mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Quế Sơn phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:

Về tố tụng: Từ khi thụ lý việc dân sự đến khi mở phiên họp sơ thẩm, Thẩm phán, Thư ký đã chấp hành đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc xác định quan hệ pháp luật, thẩm quyền giải quyết, thực hiện thủ tục cấp tổng đạt các văn bản tố tụng, thu thập chứng cứ, chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát được thực hiện theo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đối với người yêu cầu đã chấp hành đúng quy định của pháp luật khi tham gia tố tụng.

Về nội dung vụ án: Đề nghị Tòa án áp dụng khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 22, 46, 47, 48, 49, 54, 57, 58, 59, 136 Bộ luật Dân sự; Nghị quyết

326/2016/UBTVQH14 chấp nhận yêu cầu của ông M, tuyên bố bà U là người mất năng lực hành vi dân sự, ông Minh là người giám hộ cho bà U.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam nhận định:

[1] Về tố tụng: anh M yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị Thu U, sinh năm 1979; địa chỉ: thôn C, xã Q, huyện Q, tỉnh Quảng Nam mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, quan hệ pháp luật giải quyết là “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam theo quy định tại khoản 1 Điều 27, Điều 35, khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Anh M là anh ruột của chị U nên anh có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố chị U mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về nội dung: anh M yêu cầu tuyên bố chị U bị mất năng lực hành vi dân sự với lý do từ khi sinh ra đến nay, chị U bị bại não, trí não phát triển không bình thường, mất hành vi dân sự, mọi sinh hoạt cá nhân phải nhờ sự trợ giúp của người thân; hiện nay, ông T đã già.

Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1371/KLGD ngày 22/7/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận: thời điểm hiện tại, chị U mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Do đó, căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự, chấp nhận yêu cầu của anh M về việc tuyên bố chị U mất năng lực hành vi dân sự.

[3]. Về việc giám hộ: Tại Biên bản thỏa thuận cử người giám hộ ngày 12/4/2022, ông T, các chị T, M, T, S, Th thống nhất cử anh M làm người giám hộ cho chị U. Anh M thống nhất làm người giám hộ cho chị U. Anh M có đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại các Điều 46, Điều 49 và Điều 54 Bộ luật Dân sự. Do đó, cử anh M là người giám hộ cho chị U. Anh M thực hiện nghĩa vụ và quyền của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, Điều 58, Điều 59 Bộ luật Dân sự.

[4]. Về chi phí giám định: Anh M tự nguyện nộp chi phí giám định với số tiền 1.233.800 đồng. Anh M đã nộp tạm ứng số tiền là 5.000.000 đồng. Trả lại cho anh M số tiền còn lại là 3.766.200 đồng (*ngày 11/8/2022, anh M đã nhận lại số tiền trên*).

[5]. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: anh M phải chịu theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 22, Điều 46, Điều 49, Điều 54, Điều 57, Điều 58, Điều 59, Điều 136 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, Điều 35, khoản 2 Điều 39, Điều 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội.

Chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Thanh M về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”.

1. Tuyên bố: chị Nguyễn Thị Thu U, sinh ngày: 10/3/1979; căn cước công dân số: 049179016410, ngày cấp: 06/9/2021, nơi cấp: Cục trưởng Cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội; hộ khẩu thường trú: thôn C, xã Q, huyện Q, tỉnh Quảng Nam là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Cử anh Nguyễn Thanh M, sinh ngày 01/01/1976; căn cước công dân số: 049076016260, ngày cấp: 01/9/2021, nơi cấp: Cục trưởng Cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội; hộ khẩu thường trú: tổ dân phố T, thị trấn Đ, huyện Q, tỉnh Quảng Nam là người giám hộ cho chị Nguyễn Thị Thu U. Anh M được đại diện cho chị U trong việc xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự và thực hiện các quyền, nghĩa vụ khác theo quy định tại các Điều 57, 58 và 59 Bộ luật Dân sự nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của chị U.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: anh Nguyễn Thanh M phải chịu 300.000 (*ba trăm nghìn*) đồng, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí việc dân sự là 300.000 (*ba trăm nghìn*) đồng mà anh đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0004736 ngày 05/7/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Ông Nguyễn Thành P có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

5. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu thi hành án theo quy định của Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Nam;
- VKSND huyện Quế Sơn;
- Chi cục THADS huyện Quế Sơn;
- UBND xã Quế Châu, huyện Quế Sơn;
- Đường sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP
(đã ký)

Nguyễn Trần Nguyên Vỹ